

Παύλος Σπανουδάκης (sdi1800184)

Εργασία 2 στο μάθημα Τεχνητή Νοημοσύνη II

Πρόβλημα 1

Να υπολογιστεί η κλίση της συνάρτησης Cross Entropy, ως προς τις εισόδους της συνάρτησης κανονικοποίησης SoftMax.

Λύση

Θα χρησιμοποιήσουμε τους εξής όρους, με βάση και την ορολογία από τις σημειώσεις του Stanford:

- C : ο αριθμός των κλάσεων που έχουμε.
- $\mathbf{y}$: Ο πίνακας που περιέχει τα πραγματικά labels για κάθε δείγμα. Για το δείγμα i , έχουμε ένα vector y_i , C στοιχείων, ένα για κάθε κλάση, όπου για την σωστή κλάση η τιμή είναι 1, και για τις υπόλοιπες 0.
- $\boldsymbol{\theta}$: Ο πίνακας που δίνεται σαν είσοδος στην SoftMax.
- $\hat{\mathbf{y}}$: Ο πίνακας που παράγει η SoftMax($\boldsymbol{\theta}$).
- $J = CE(\mathbf{y}, \hat{\mathbf{y}}) = -\sum_{i=1}^C y_i \log \hat{y}_i$, η συνάρτηση Cross Entropy.

Θέλουμε να βρούμε τον πίνακα $\frac{\partial J}{\partial \boldsymbol{\theta}}$ όπου κάθε στοιχείο του είναι το $\frac{\partial J}{\partial \theta_j}$:

$$\frac{\partial J}{\partial \theta_j} = \frac{\partial(-\sum_{k=1}^C y_k \log \hat{y}_k)}{\partial \theta_j} = -\sum_{k=1}^C y_k \frac{\partial \log \hat{y}_k}{\partial \theta_j} = -\sum_{k=1}^C \frac{y_k}{\hat{y}_k} \frac{\partial \hat{y}_k}{\partial \theta_j} \quad (1)$$

Χρειαζόμαστε το $\frac{\partial \hat{y}_k}{\partial \theta_j}$, όπου $\hat{y}_k = \text{SoftMax}(\theta_k)$

$$\frac{\partial \hat{y}_k}{\partial \theta_j} = \frac{\partial}{\partial \theta_j} \left(\frac{e^{\theta_k}}{\sum_{i=1}^C e^{\theta_i}} \right) = \frac{\left(\frac{\partial e^{\theta_k}}{\partial \theta_j} \sum_{i=1}^C e^{\theta_i} \right) - \left(\frac{\partial \sum_{i=1}^C e^{\theta_i}}{\partial \theta_j} e^{\theta_k} \right)}{\left(\sum_{i=1}^C e^{\theta_i} \right)^2}$$

Αν $k = j$

$$\begin{aligned} \frac{(e^{\theta_j} \sum_{i=1}^C e^{\theta_i}) - (e^{\theta_j} e^{\theta_j})}{(\sum_{i=1}^C e^{\theta_i})^2} &= \frac{e^{\theta_j}}{\sum_{i=1}^C e^{\theta_i}} \frac{\sum_{i=1}^C (e^{\theta_i}) - e^{\theta_j}}{\sum_{i=1}^C e^{\theta_i}} = \frac{e^{\theta_j}}{\sum_{i=1}^C e^{\theta_i}} (1 - \frac{e^{\theta_j}}{\sum_{i=1}^C e^{\theta_i}}) \\ &= \hat{y}_j (1 - \hat{y}_j) \end{aligned} \quad (2)$$

Αν $k \neq j$, το $\frac{\partial e^{\theta_k}}{\partial \theta_j}$ μηδενίζεται, συνεπώς:

$$\begin{aligned} 0 - \left(\frac{\partial \sum_{i=1}^C e^{\theta_i}}{\partial \theta_j} e^{\theta_k} \right) &= \frac{-e^{\theta_j} e^{\theta_k}}{(\sum_{i=1}^C e^{\theta_i})^2} \\ &= -\hat{y}_k \hat{y}_j \end{aligned} \quad (3)$$

Από (2), (3) έχουμε:

$$\frac{\partial \hat{y}_k}{\partial \theta_j} = \hat{y}_k (\delta_{kj} - \hat{y}_j) \quad (4)$$

Όπου

$$\delta_{kj} = \begin{cases} 0, & k \neq j \\ 1, & k = j \end{cases} \quad \text{το Δέλτα του Kronecker.}$$

Από (1), (4) έχουμε:

$$\begin{aligned} - \sum_{k=1}^C \frac{y_k}{\hat{y}_k} \hat{y}_k (\delta_{kj} - \hat{y}_j) &= - \sum_{k=1}^C y_k (\delta_{kj} - \hat{y}_j) = \sum_{k=1}^C y_k (\hat{y}_j - \delta_{kj}) \\ &= \sum_{k=1}^C y_k \hat{y}_j - y_k \delta_{kj} = \sum_{k=1}^C (y_k \hat{y}_j) - y_j \end{aligned}$$

$\sum_{k=1}^C y_k = 1$, συνεπώς:

$$\hat{y}_j \sum_{k=1}^C (y_k) - y_j = \hat{y}_j - y_j$$

Τελικά, $\frac{\partial J}{\partial \theta_j} = \hat{y}_j - y_j$, συνεπώς

$$\frac{\partial J}{\partial \boldsymbol{\theta}} = \hat{\mathbf{y}} - \mathbf{y}$$

Πρόβλημα 2

Η συνάρτηση εξόδου του δικτύου είναι:

$$MSE(y, y^*) = (y - y^*)^2, \text{ όπου } y = ReLU(xm + b)$$

Θέλουμε να βρούμε τη μερική παράγωγο για κάθε input μεταβλητή (x, m, b, y^*) :

Λύση

- Για το x :

$$\frac{\partial MSE(y, y^*)}{\partial x} = \frac{\partial (y - y^*)^2}{\partial y} \cdot \frac{\partial ReLU(xm + b)}{\partial (xm + b)} \cdot \frac{\partial (xm + b)}{\partial x}$$

Και έχουμε:

$$\frac{\partial (y - y^*)^2}{\partial y} = 2y - 2y^* \quad (5)$$

$$\frac{\partial ReLU(xm + b)}{\partial (xm + b)} = 1, \text{ αν } xm + b \geq 0, \text{ αλλιώς } 0 \quad (6)$$

$$\frac{\partial (xm + b)}{\partial x} = m$$

Συνεπώς

$$\frac{\partial MSE(y, y^*)}{\partial x} = (2y - 2y^*) \cdot 1\{xm + b \geq 0\} \cdot m$$

- Αν $m = 0$, τότε $\frac{\partial MSE(y, y^*)}{\partial x} = 0$
- Αλλιώς, αν $m > 0$, τότε πρέπει $x \geq -b/m$
- Αλλιώς, αν $m < 0$, τότε πρέπει $x \leq -b/m$

Συνεπώς, αν $m \neq 0$, τότε για κάθε x , ισχύει $xm + b \geq 0$.

Συνοψίζοντας:

$$\frac{\partial MSE(y, y^*)}{\partial x} = \begin{cases} 0 & m = 0 \\ (2y - 2y^*) \cdot m, & m \neq 0 \end{cases}$$

- Για το m , ομοίως:

$$\frac{\partial MSE(y, y^*)}{\partial m} = \frac{\partial (y - y^*)^2}{\partial y} \cdot \frac{\partial ReLU(xm + b)}{\partial (xm + b)} \cdot \frac{\partial (xm + b)}{\partial m}$$

Έχουμε

$$\frac{\partial (xm + b)}{\partial m} = x$$

Άρα από (5), (6):

$$\frac{\partial MSE(y, y^*)}{\partial m} = (2y - 2y^*) \cdot 1\{xm + b \geq 0\} \cdot x$$

- Αν $x = 0$, τότε $\frac{\partial MSE(y, y^*)}{\partial m} = 0$
- Αλλιώς, αν $x > 0$, τότε πρέπει $m \geq -b/x$
- Αλλιώς, αν $x < 0$, τότε πρέπει $m \leq -b/x$

Συνεπώς, αν $x \neq 0$, τότε για κάθε m , ισχύει $xm + b \geq 0$.

Επομένως:

$$\frac{\partial MSE(y, y^*)}{\partial m} = \begin{cases} 0 & x = 0 \\ (2y - 2y^*) \cdot x, & x \neq 0 \end{cases}$$

- Για το b , ομοίως:

$$\frac{\partial MSE(y, y^*)}{\partial b} = \frac{\partial (y - y^*)^2}{\partial y} \cdot \frac{\partial ReLU(xm + b)}{\partial (xm + b)} \cdot \frac{\partial (xm + b)}{\partial b}$$

Έχουμε

$$\frac{\partial (xm + b)}{\partial b} = 1$$

Άρα από (5), (6):

$$\frac{\partial MSE(y, y^*)}{\partial b} = (2y - 2y^*) \cdot 1\{xm + b \geq 0\} \cdot 1$$

- Αν $b \geq -xm$, τότε $\frac{\partial MSE(y, y^*)}{\partial b} = (2y - 2y^*) \cdot 1 \cdot 1$
- Αλλιώς, αν $b < -xm$, τότε $\frac{\partial MSE(y, y^*)}{\partial b} = 0$

Συμπεπώς:

$$\frac{\partial MSE(y, y^*)}{\partial b} = \begin{cases} 0 & b < -xm \\ (2y - 2y^*), & b \geq -xm \end{cases}$$

- Τέλος, για το y^* :

$$\frac{\partial MSE(y, y^*)}{\partial y^*} = -2y + 1 = -2ReLU(xm + b) + 1$$